

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/297/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215226828
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7215226828.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu Y. Y., V.. XX.X.XXXX, P. Q.Š., X. X, zast. JUDr. Petrom Majerníkom, advokátom, Košice, Floriánska 16, IČO: 42 109 680, proti žalovanej R. R., I.. X., V.. X.X.XXXX, P. Q., B. X. X, zast. Advokátska kancelária JUDr. Peter Kerecman, spoločnosť s ručením obmedzeným, Košice, Rázusova 1, IČO: 36 588 725, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 15C/565/2015-78 z 22.2.2017 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Priznáva žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanej domáhal určenia, že darovacia zmluva, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Košice - okolie pod č. V1044/13, č.z. 14/13, uzatvorenej medzi Ing. Jánom Hrušíkom, nar. X.X.XXXX, bytom N. XX, Q. P. ako darcom a R. X., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XX, Q. ako obdarovanou, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti X z celku k nehnuteľnostiam: rodinný dom súp. č. XX, evidovaný na parc. registra „C“ č. XX, zapísaný na LV č. XXX, parcela registra „C“ č. XX o výmere XXXX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, zapísaná na LV č. XX nachádzajúce sa v katastrálnom území N., N. N., okres Q. - okolie, vedené Q. odborom N. úradu Q. - okolie, je voči žalobcovi právne neúčinná. O. odôvodnil tým, že je nemanželským synom S.. J. Y. a Ing. Jána X., ktorý je zároveň otcom žalovanej, teda so žalovanou sú nevlastnými súrodencami, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 23P/10/2010 sa jeho matka, zast. v tom čase mal. žalobcu, domáhala zverenia žalobcu do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca S.. J. X., kde v priebehu tohto konania vyšla najavo skutočnosť, že S.. X. daroval svojej dcére - žalovanej rodinný dom a pozemky v N., v ktorom býval, čo je zrejmé z výpisov z LV č. XXX a LV č. XX pre k.ú. N. vedeného Katastrálnym odborom Okresného úradu Košice - okolie, na ktorom je ako spoluvlastníčka nehnuteľností a rodinného domu súp. č. XX v spoluvlastníckom podiele 1 evidovaná žalovaná a titulom nadobudnutia pod č. V XXXX/XX z X.X.XXXX je uvedená darovacia zmluva. Poukázal na to, že jeho otec daroval uvedené nehnuteľnosti, resp. spoluvlastnícky podiel k nim žalovanej ako svojej dcére v čase prebiehajúceho súdneho konania o určenie výživného, rovnako v tom čase previedol na žalovanú darovacou zmluvou aj trojizbový byt na Z. XX v Q., pričom okresný súd aj Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7CoP/248/2013 dispozície s majetkom uskutočnené Ing. X. zhodne posúdili ako bezdôvodné vzdávanie sa majetku v úmysle deklarovať tak svoju nemajetnosť pri určení výšky výživného, a preto na tieto dispozície s majetkom ani neprihliadali. Dôvodil, že voči Ing. X. mal vymáhateľnú pohľadávku na výživnom a uvedenými právnymi úkonmi v prospech žalovanej bol ukrátený, lebo viedli k zmenšeniu majetku dlžníka, ďalej definoval podmienky odporovateľnosti právnych úkonov upravené v ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka a poukázal na to, že rozsudok Okresného

súdu Košice II č.k. 23P/10/2010 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/248/2013 nadobudol právoplatnosť dňa 26.9.2013, ktorými bol Ing. X. zaviazaný platiť výživné od 1.1.2010 do budúca na v tom čase mal. žalobcu, a je teda nepochybné, že v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu žalobca mal voči dlžníkovi Ing. X. pohľadávku, pričom z týchto rozsudkov zároveň vyplynulo, že Ing. X. sa bezdôvodne zbavoval majetku v úmysle deklarovať svoju nemajetnosť pri určovaní výšky výživného, keď previedol darovaním nehnuteľnosti na žalovanú - svoju dcéru, ktorá ako osoba blízka dlžníkovi sa môže ubrániť odporovacej žalobe podľa ust. § 42a ods. 2 OZ len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani to nemohla vedieť napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie tohto dlžníkovho úmyslu. Uviedol tiež, že v exekučnom konaní prostredníctvom súdneho exekútora JUDr. J. E. vymáha výživné proti povinnému S.. X., avšak pohľadávku voči nemu nie je možné uspokojiť z dôvodu, že ten sa zbavuje svojho majetku, pričom vyživovaciu povinnosť voči žalobcovi si neplní od marca 2015, a preto žalobca odporuje právnomu úkonu a považuje za dôvodné podanie žaloby o určenie neúčinnosti právneho úkonu.

2. Okresný súd Košice II (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom žalobu zamietol (I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške (II.).

3. Právne vec posudzoval podľa ustanovení § 42a ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a po vyhodnotení vykonaných dôkazov a zistení skutkového stavu dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Podľa posúdenia súdu v konaní bolo nesporné, že žalobca v postavení veriteľa v čase podania žaloby o neúčinnosť právneho úkonu voči svojmu otcovi Ing. J. X. ako dlžníkovi mal vymáhateľnú pohľadávku titulom dlhu na výživnom vo výške 2.200,- €, priznanú rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 23P/10/2010 z 5.6.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 7CoP/248/2013 z 30.6.2013, taktiež nebolo sporné, že darovaciu zmluvu zmluvné strany uzatvorili do notárskej zápisnice N 35/2013 zo dňa 10.4.2013 spísanej na Notárskom úrade JUDr. Y. T., notára v Košiciach, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený Správou katastra Košice - okolie pod č. V1044/13, teda bola uzavretá v čase prebiehajúceho súdneho konania o určenie výživného na žalobcu. Z uvedeného súdu prvej inštancie vyplynulo, že v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu žalobca mal voči Ing. X. pohľadávku, ktorá existovala a bola aj vymáhateľná na základe právoplatných rozhodnutí súdov. Na podklade zistení, že žalobca ako veriteľ skutočne mal voči dlžníkovi pohľadávku na výživnom a dlžník Ing. X. preukázateľne učinil právny úkon, ktorým nastolil taký stav, že žalobcovi ako veriteľovi znemožnil, resp. sťažil uspokojenie jeho pohľadávky z dlžníkovho majetku, súd dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby podľa ust. § 42a OZ a žalovaná, ktorá z odporovateľného právneho úkonu mala prospech, je pasívne legitimovaná osobou. Súd pri rozhodovaní zohľadnil zmenu skutkových okolností, ktorá nastala v priebehu konania spočívajúcu v tom, že dlžník Ing. J. X. splnil celý svoj dlh na výživnom voči žalobcovi, ktorý existoval k 30.11.2016 vo výške 3.829,54 €, čo mal preukázané zhodnými tvrdeniami strán a predloženými dokladmi zo strany žalovanej o úhrade pohľadávky dňom 2.12.2016, kedy S.. X. uhradil žalobcovi sumu 2.800,- € poštovým poukazom a vkladom v hotovosti na bankový účet exekútora J.. E. zaplatil dňa 2.12.2016 sumu 1.029,54 € na označený účel: Ex 821334. Súd konštatoval, že splnením dlhu zanikla vymáhateľná pohľadávka žalobcu na výživnom, ktorá už neexistuje. Vymáhateľná pohľadávka veriteľa (existujúca v dobe rozhodnutia súdu o podanej odporovacej žalobe) je pritom základným predpokladom úspešnosti odporovacej žaloby. Podľa názoru súdu ak došlo k splneniu dlhu na výživnom, a tým k zániku vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, mal žalobca vykonať tomu zodpovedajúci dispozitívny úkon so žalobou, čo však nevykonal, preto súdu neostávalo nič iné, iba žalobu zamietnuť. Súd pritom zdôraznil, že účelom odporovateľnosti nie je zabezpečenie pohľadávky na budúce plnenie, t.j. tento inštitút neplní preventívnu, zabezpečovaciu funkciu, ale smeruje k uspokojeniu existujúcej, už vymáhateľnej pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom exekúcie. Prípadné rozhodnutie v exekučnom konaní po splnení exekvovaného dlhu bude mať totiž len deklaratórny charakter. V súlade s ust. § 186 ods. 2 CSP súd si osvojil skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení strán, že dlžník Ing. X. už nemá voči žalobcovi ako veriteľovi ku dňu rozhodovania súdu v predmetnom spore žiaden dlh na výživnom, pretože ten v celom rozsahu žalobcovi vyplatil. Na strane žalobcu už neexistuje vymáhateľná pohľadávka žalobcu, ktorej uspokojenie malo byť zmarené uzatvorením odporovateľného právneho úkonu, čo je základnou podmienkou úspešnosti odporovacej žaloby podľa ust. § 42a OZ, pričom „vymáhateľnou“ je taká pohľadávka, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní. Na základe uvedeného súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak pohľadávka bola vyrovnaná v celom rozsahu, nie

je už čo vymáhať a nebol tak splnený základný hmotnoprávny predpoklad pre úspešnosť odporovacej žaloby v zmysle ust. § 42a ods. 1 a 2 OZ, preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd nepovažoval za potrebné (právne významné) vykonávať vo veci navrhnuté dokazovanie výsluchom svedkov na skúmanie existencie ďalšieho predpokladu pre úspešnosť odporovacej žaloby, či dlžník učinil právny úkon darovania v úmysle ukrátiť uspokojenie pohľadávky žalobcu ako veriteľa a či žalovaná úmysel dlžníka ani pri náležitej starostlivosti v čase uzatvorenia darovacej zmluvy nemohla poznať. Existencia vymáhateľnej pohľadávky je totiž základnou podmienkou úspešnosti odporovacej žaloby podľa § 42a OZ a ak neexistuje už vymáhateľná pohľadávka ku dňu rozhodovania súdu, keďže dlžník svoj dlh splnil, nie je čo vymáhať, a to ani v exekučnom konaní, ktoré je vedené pred súdnym exekútorom JUDr. E. (vo veci dlžného výživného žalobcu). Záverom súd poukázal na to, že preukázanie úmyslu dlžníka nie je podmienkou odporovateľnosti vtedy, ak druhou stranou právneho úkonu sú osoby jemu blízke (§ 116 a 117 OZ), v takom prípade zákon úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa predpokladá, v každom prípade pohľadávka veriteľa ale musí nielen existovať, ale musí byť vymáhateľná v dobe rozhodovania súdu o ním podanej odporovacej žalobe, čo v danom prípade splnené nebolo. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a priznal žalovanej, ktorá mala v spore plný úspech, nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnej výške s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Prihliadol na to, že počas konania nastala zmena skutkových okolností, kedy mohol žalobca vykonať dispozitívny úkon a reagovať adekvátnym spôsobom, čo však neučinil a tomu potom zodpovedá aj výsledok súdneho sporu a rozhodnutie o trovách podľa zásady procesného úspechu vo veci. Súd nezistil žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov žalovanej v celom rozsahu.

4. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP a namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citoval závery prijaté v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 253/2012, konkretizoval pohľadávky, ktoré mu boli prisúdené rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 23P/10/2010 (právoplatným 26.09.2013), ktorým bolo určené výživné zo strany Ing. X. na žalobcu, a to povinnosť uhrádzať bežné výživné 300,- € mesačne, výživné vo forme tvorby úspor v sume 75,- € mesačne a povinnosť uhradiť dlžné výživné za predchádzajúce obdobie v sume 3.990,- €. Vzhľadom na to, že Ing. Hrušík svoju povinnosť platiť bežné výživné a výživné na tvorbu úspor dlhodobo neplnil, žalobca v tom čase neploletý a zastúpený svojou matkou bol nútený podať návrh na vykonanie exekúcie, ktorá je do dnešného dňa vedená exekútorským úradom JUDr. E. pod sp.zn. EX 82/13. V exekučnom konaní sa exekútorovi podarilo od marca 2015 vymôcť iba sumu 50,- €, nakoľko dlžník opakujúce sa dávky výživného dlhodobo neuhrádzal. Žaloba o neúčinnosť právneho úkonu bola podaná dňa 4.9.2015, pričom až dňa 2.12.2016, t.j. iba 5 dní pred termínom prvého pojednávania vo veci dlžník uhradil zameškané bežné výživné a zameškané výživné na tvorbu úspor, ktoré vzniklo po právoplatnosti rozsudku z dôvodu jeho neplatenia v celkovej sume 3.830,- €. Podľa názoru žalobcu aj napriek skutočnosti, že zo strany dlžníka došlo k úhrade zameškaného výživného, rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 23P/10/2010 tým nestratil svoju vykonateľnosť ani vymáhateľnosť. Ani samotná exekúcia vedená JUDr. E. z uvedeného dôvodu nemôže byť ukončená, nakoľko predmetom exekúcie sú jednotlivé opakujúce sa dávky výživného, ktoré je dlžník povinný pravidelne uhrádzať až do momentu právoplatného rozhodnutia súdu o zániku jeho povinnosti platiť výživné. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie na strane žalobcu existovala vymáhateľná pohľadávka voči dlžníkovi Ing. X., preto súd podľa žalobcu postupoval nesprávne, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol. Citoval ďalej z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 306/2010 a II. ÚS 341/07). Mal za to, že pokiaľ súd dospel k záveru o neexistencii vymáhateľnej pohľadávky ako jedného z predpokladov pre úspešné uplatnenie odporovacej žaloby, potom v rámci rozhodovania o trovách konania mal vziať do úvahy, že žaloba bola podaná dôvodne a k splneniu dlhu zo strany dlžníka, ktorý nie je ani účastníkom konania, a ktorú skutočnosť žalobca žiadnym spôsobom nevedel ovplyvniť, došlo po uplynutí 15 mesiacov od podania žaloby na súd. Vzhľadom na uvedené mal v otázke náhrady trov konania postupovať v súlade s ust. § 257 CSP a nárok na náhradu trov konania nepriznať žiadnej zo sporových strán z dôvodov hodných osobitného zreteľa (cit. závery z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 5/2006). Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 CSP zrušil a priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

5. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že okresný súd správne zistil skutkový stav veci a správne ho právne posúdil, preto navrhla napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 CSP ako vecne správny potvrdiť a priznať jej 100 % náhradu trov odvolacieho konania. Súhlasila so záverom súdu, že v danom prípade nebola naplnená jedna z podmienok podľa ust. § 42a OZ pre uplatnenie odporovacieho nároku. Podľa žalovanej pri rozhodovaní na vec súd aplikoval správne právne normy, ktoré vyložil v súlade s ich účelom a zmyslom, správne a v súlade s judikatúrou konštatoval, že vymáhateľnou je pohľadávka, ktorá je splatná najneskôr v čase rozhodovania súdu o odporovacej žalobe. Požiadavka vymáhateľnosti pohľadávky nevymedzuje podmienku odporovateľnosti právnym úkonom dlžníka, ale aktívnu vecnú legitímáciu na podanie odporovacej žaloby. Okresný súd tieto ustanovenia na prejednanú vec aplikoval tak, že v prípade výživného ako opakujúcej sa dávky priznanej právoplatným rozsudkom súdu, je potrebné rozlišovať, či ide o už splatné plnenie alebo iba o plnenie splatné až v budúcnosti. Je pritom zrejmé i to, že žalobca uzatvorením darovacej zmluvy medzi žalovanou a jej rodičmi ani nebol na výživnom ukrátený. Dodala, že aj v súdnej praxi je akceptovaný záver, podľa ktorého ak ukracuje právny úkon uspokojenie pohľadávky veriteľa na výživnom alebo inej opakujúcej sa dávke, dopadá jeho neúčinnosť určená rozhodnutím súdu podľa § 42a OZ vždy iba na dávky, ktoré boli splatné v dobe rozhodnutia súdu a na dávky, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti, sa nevzťahuje. Preto i argumentácia žalobcu v jeho odvolaní je bez právneho významu. Opačný výklad by totiž v konečnom dôsledku znamenal, že každý rodič dieťaťa by sa akýmkoľvek prevodom majetku už od momentu jeho narodenia vystavoval nebezpečenstvu, že takémuto úkonu môže byť v budúcnosti dieťaťom v zákonnej lehote odporované, dokonca i v prípade, ak by si rodič plnil výživovaciú povinnosť aj po prevode majetku a to iba preto, že v budúcnosti nastane splatnosť ďalších opakujúcich sa dávok výživného. Takýto prístup zjavne nevystihuje úmysel zákonodarcu pri formulovaní inštitútu odporovateľnosti. Poukázala na to, že vzhľadom na svoj právny záver sa okresný súd už nezaoberal ďalším samostatným dôvodom pre zamietnutie žaloby, ktorým sa v priebehu konania bránila, t.j. že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel svojho otca ukrátiť žalobcu. Pritom z obsahu spisu je zrejmé, že žalovaná sa o existencii svojho nevlastného brata (žalobcu) dozvedela od svojej matky (až) po tom, čo sa jej otec pokúsil spáchať samovraždu 9.10.2013 (podľa predloženej lekárskej správy). Ak žalovaná v rozhodnom čase (10.4.2013) ani len nevedela, že má brata, nemohla ani vedieť o existencii dlhu jej otca na výživnom voči žalobcovi, o ktorom sa dozvedela až z doručenej žaloby v tomto konaní. Žalovaná preto úmysel svojho otca ukrátiť žalobcu na výživnom uzatvorením darovacej zmluvy, ani keby skutočne existoval a bol v konaní preukázaný, nemohla ani pri náležitej starostlivosti v čase uzatvorenia darovacej zmluvy poznať. Od žiadneho dieťaťa nemožno spravodlivo žiadať, aby aktívne pátralo po tom, či nemá nevlastných (dospelých) súrodencov a tobôž, či im bolo uhradené výživné spoločným rodičom, navyše ak existenciu nemanželského dieťaťa takýto rodič cielene pred ním zatajuje. Preto žalovaná považovala odvolaním napadnutý rozsudok nielen za vecne správny, ale i spravodlivý. Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu proti výroku o náhrade trov konania uviedla, že súd jej priznal náhradu trov konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP z dôvodu jej úspechu vo veci, pričom žalobca nereagoval na zmenu skutkových okolností, ktorá nastala počas konania a v prípade, ak by to bola urobil a žalobu vzal včas späť, takýto jeho postup by sa prejavil i v rozhodnutí o náhrade trov konania, resp. v ich pomere.

6. Žalobca reagoval na vyjadrenie žalovanej k ním podanému odvolaniu v odvolacej replike (podanie z 25.9.2017 na č.l. 111-112), v ktorej uviedol, že z dokladov predložených žalovanou, t.j. platobného príkazu zo dňa 31.5.2017 je zjavné, že žalovaná realizovala na jeho účet doplatok vo výške 500,- €, a to za mesiace 1/2017 - 5/2017; uvedený doplatok pokryl len to, čo jeho otec dlžil na sume výživného, nie však príspevok na tvorbu úspor vo výške 75,- € mesačne, ktorý za mesiace január 2017 - máj 2017 do dnešného dňa uhradený nebol, a preto je tvrdenie žalovanej o neexistencii dlhu na výživnom nepravdivé. Vzhľadom na uvedené skutočnosti trval na podanom odvolaní.

7. Žalovaná reagovala na vyjadrenie žalobcu v podaní z 28.7.2017 (č.l. 103), v ktorom uviedla, že po vydaní rozsudku došlo uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 8Co/24/2017-486 z 28.4.2017 k zmene uznesenia Okresného súdu Košice II č.k. 41P 83/2014-434 z 19.12.2016 o nariadení neodkladného opatrenia spočívajúceho v znížení výživného tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieťa, čo však nemá z hľadiska vecnej správnosti odvolaním napadnutého rozsudku žiaden význam. Rozhodujúci je totiž stav v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku, kedy podľa vtedy existujúceho uznesenia č.k. 41P 83/2014-434 z 19.12.2016 žiaden dlh na výživnom zo strany J. X. voči žalobcovi, a teda ani žiadna vymáhateľná pohľadávka neexistovala. Navyše žiaden dlh na výživnom neexistuje ani k dnešnému dňu, nakoľko jej otec po vydaní cit. zrušujúceho uznesenia Krajského súdu

v Košiciach doplatil výživné žalobcovi do pôvodnej výšky v plnom rozsahu, o čom predložila kópie dokladov o úhradách výživného (č.l. 104 - 107).

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov [§ 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP], s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodne podané, ním uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozsudok je vecne správny, preto odvolací súd stotožňujúc sa aj so správnymi dôvodmi preskúmaného rozsudku, dňa 3.10.2018 o 10.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 215/2.p., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP, verejne vyhlásil rozsudok, ktorým napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

9. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda uplatnil odvolacie dôvody upravené v ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) Civilného sporového poriadku.

11. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však spôsobilým odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezistoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné, a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

12. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

13. Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu, to zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávne právne posúdenie veci [odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP] je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie); dochádza k nemu vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo ak síce použil správny predpis, nesprávne ho ale

interpretoval alebo aplikoval na zistený skutkový stav (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

14. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok i predchádzajúci procesný postup súdu prvej inštancie z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je vecne správny. Odvolací súd nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli neúplné alebo nezodpovedali vykonaným dôkazom alebo, aby súd pri svojom rozhodovaní opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, príp. vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov a zhodných tvrdení strán nevyplývali alebo v konaní nevyšli najavo, alebo aby nesprávne interpretoval, príp. aplikoval použitý právny predpis. Súd prvej inštancie vykonal stranami navrhnuté dokazovanie v rozsahu potrebnom a dostatočnom pre zistenie skutkového stavu prejednávanej veci a pri jej právnom posúdení použil správne právne normy (ust. § 42a Občianskeho zákonníka, § 186 CSP), ktoré aj správne interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav. V intenciách ust. § 42a OZ a v súlade s konštantnou judikatúrou a závermi súdnej praxe súd posúdil otázku aktívnej i pasívnej legitímácie subjektov odporovateľnosti a splnenie hmotnoprávných podmienok pre rozhodnutie o právnej neúčinnosti darovacej zmluvy uzatvorenej dňa 10.4.2013 medzi darujúcim Ing. J. X., dlžníkom žalobcu a žalovanou ako obdarovanou, náležite posúdil, presvedčivo a logicky vyhodnotil zistené skutočnosti a zhodné tvrdenia sporových strán (§ 186, § 191 a nasl. CSP), po vyhodnotení vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vyvodil zodpovedajúce právne závery o právach a povinnostiach sporových strán a o nedôvodnosti žalobou uplatneného nároku. Súd prvej inštancie v súlade so zákonom posúdil skutkový základ danej veci a tiež po právnej stránke správne uzavrel, že ak záväzkový vzťah medzi žalobcom ako veriteľom a jeho dlžníkom Ing. J. X. (pokiaľ ide o splatné dlžné výživné priznané právoplatným rozhodnutím súdu) zanikol splnením záväzku, nie je preto splnený základný predpoklad aktívnej legitímácie žalobcu pre úspešnú odporovateľnosť darovacej zmluvy uzavretej v prospech žalovanej, ktorým je existencia vymáhateľnej pohľadávky na strane žalobcu ako veriteľa.

15. Skutočnosti, ktoré žalobca uviedol v podanom odvolaní, nič nemenia na správnosti napadnutého rozsudku, nie sú spôsobilé spochybníť správnosť skutkových zistení a nesporných skutočností, na ktorých je preskúmané rozhodnutie založené, nespochybňujú správnosť ani úplnosť súdom prvej inštancie vykonaného hodnotenia vykonaných dôkazov alebo spôsobu právneho posúdenia prejednávanej veci a neodôvodňujú iné rozhodnutie v danom spore. Odvolací súd nezistil ani pochybenia v postupe (rozhodnutí) súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán (žalobcu) alebo právo na spravodlivý proces, odnímajúce stranám možnosť konať pred súdom, ani žiadnu z väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na základe tvrdení a argumentácie žalobcu uvedených v odvolaní nemožno prijať iné skutkové alebo právne závery, keďže súd posúdil a v súlade so zákonom vyhodnotil všetky právne relevantné skutkové okolnosti a uviedol aj správne, dostatočné a presvedčivé dôvody svojho rozhodnutia s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné právne predpisy, ktoré aplikoval, pričom odôvodnenie preskúmaného rozsudku v celom rozsahu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle ust. § 220 CSP.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi a zákonnými dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v celom rozsahu aj odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). V tejto súvislosti konštatuje, že základom tohto potvrdzujúceho rozhodnutia je právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať cez ust. § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku, príp. na zdôraznenie jeho správnosti môže odvolací súd doplniť ďalšie dôvody.

17. Na potvrdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku i v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu iba pre úplnosť možno dodať, že odporovacia žaloba podľa ust. § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka je právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, príp. vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu, keď odporovateľným

právnym úkonom dlžníka došlo k zmenšeniu jeho majetku. Aktívne legitimovaným na podanie odporovacej žaloby je ten veriteľ, ktorý má v čase rozhodovania súdu voči dlžníkovi, ktorý uskutočnil právny úkon, vymáhateľnú pohľadávku. Podľa aplikačnej praxe pod vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ust. § 42a ods. 1 OZ je treba rozumieť pohľadávku, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia - exekúciu. Súdnou praxou je už vyriešené, že na uplatnenie práva odporovať právnemu úkonu dlžníka, ktoré skracujú veriteľa (urobeným v úmysle ukrátiť veriteľa), stačí, aby dlžník sledoval svojím konaním ukrátenie akejkoľvek pohľadávky svojho veriteľa. Pre úspešné uplatnenie odporu z tohto hľadiska je významné, že veriteľ skutočne má voči dlžníkovi pohľadávku, teda že je jeho veriteľom a že dlžník urobil právny úkon v úmysle ukrátiť jej uspokojenie. Pre posúdenie aktívnej legitimácie žalobcu v konaní o odporovacej žalobe, t.j. pre posúdenie, či žalobca je nositeľom práva odporovateľnosti, je rozhodujúci stav v čase rozhodovania súdu. V prípade, ak v čase rozhodovania súdu pohľadávka žalobcu proti dlžníkovi nie je vymáhateľná, resp. žiadny dlh už neexistuje, žaloba o určenie neúčinnosti právneho úkonu nemôže byť úspešná (k uvedenému porov. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 271/05-9 z 5.10.2005). Nemožno preto súhlasiť s názorom žalobcu, podľa ktorého aj napriek skutočnosti, že zo strany dlžníka došlo k úhrade dlhu na výživnom (titulom dlžného výživného), sú dané dôvody pre úspešné uplatnenie odporovanie darovacej zmluve uzavretej v prospech žalovanej, keďže doposiaľ prebieha exekúcia (nebola zastavená) pre vymoženie bežného výživného, ktoré bolo žalobcovi priznané právoplatným a vymáhateľným rozhodnutím súdu. V súvislosti s uvedenou námietkou odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie poukazuje na to, že účelom odporovateľnosti nie je zabezpečenie pohľadávky na budúce plnenie, lebo tento inštitút neplní preventívnu, zabezpečovaciu funkciu, ako sa mylne domnieva žalobca, ale odporovacia žaloba podľa ust. § 42a v spojení s § 42b Občianskeho zákonníka je právnym prostriedkom slúžiacim na uspokojenie existujúcej (už vymáhateľnej) pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či pohľadávka je alebo nie je predmetom exekúcie. Zároveň je pojmovo vylúčené, aby darovaciu zmluvu dlžník uzavrel v úmysle ukrátiť uspokojenie pohľadávky titulom bežného výživného, resp. pokiaľ ide o opakujúce sa dávky výživného, ktoré Ing. X. je povinný žalobcovi pravidelne mesačne do budúca žalobcovi uhrádzať podľa právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu, nakoľko tieto pohľadávky vzniknú až v budúcnosti a ten, kto nemá voči dlžníkovi pohľadávku, nemôže byť jeho veriteľom (pozri k tomu napr. rozsudky Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 1214/2006, 30Cdo 4950/2010, 21Cdo 549/2001, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 32/03 a ďalšie).

18. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobca podaným odvolaním nedôvodne uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP, ktoré v prejednávanej veci neboli preukázané, preto napadnutý rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania, majúcom správny základ v plnom procesnom úspechu žalovanej v spore, poukazujúc zároveň na správne a zákonné dôvody obsiahnuté v odôvodnení rozsudku, postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O nároku strán na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na svoj neúspech v odvolacom konaní nemá právo na náhradu trov a žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v celom rozsahu s tým, že o výške prísúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát hlasovaním pomerov hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený

sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).